

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

PORTUGALINPODENGO PIENI, KARKEAKARVAINEN / SILEÄKARVAINEN

Hyväksytty Suomen Portugalinpodengot ry:n yleiskokouksessa 19.11.2005. Tiedot päivitetty vastaamaan v:n 2005 loppua.

Hyväksytty Suomen Vinttikoiraliiton syyskokouksessa 25.11.2006.

Hyväksytty Suomen Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan kokouksessa 22.8.2007.

Päivitys 9/2010. Hyväksytty hallituksen kokouksessa 25.9.2010.

- korjattu sisällysluettelo vastaamaan sisältöä
- lisätty uutena kohtana kohta 5 ja muutettu numerointi siitä eteenpäin vastaavasti
- poistettu sisällysluettelosta kohta Uhkat ja mahdollisuudet, koska se puuttuu sisällöstä

5-vuotispäivitys hyväksytty SVKLn hallitus/työvaliokunnan kokouksissa 24.10.2010 ja 26.10.2010. Ei hyväksytty SKL:ssa.

Päivitys 9/2011. Hyväksytty yhdistyksen hallituksen kokouksessa 26.10.2011. Hyväksytty yhdistyksen yleiskokouksessa 19.11.2011

- lisätty tietoa rodusta, päivitetty tilastot

Hyväksytty Suomen Kennelliiton Jalostustieteellisen toimikunnan kokouksessa 12.02.2013 kaudelle 2013-2015.

- 1. Yhteenveto**
 - 2. Taustatietoa**
 - 2.1. Rodun synty ja kehittyminen
 - 2.2. Nykyinen käyttötarkoitus
 - 2.3. Tavoite: ulkomuoto ja luonne
 - 2.4. Suomen kanta
 - 2.5. Kanta muissa maissa
 - 3. Järjestöorganisaatio ja sen historia**
 - 3.1. Rotuyhdistys ja rotujärjestö
 - 3.2. Jalostustoimikunnan organisaatio
 - 4. Nykytilanne**
 - 4.1. Populaation koko ja rakenne
 - 4.2. Luonne ja käyttöominaisuudet
 - 4.3. Terveys
 - 4.4. Ulkomuoto
 - 5. Yhteenveto aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta**
 - 6. Jalostuksen tavoitteet ja strategiat**
 - 6.1. Visio
 - 6.2. Terveys
 - 6.3. Tyyppi ja rakenne
 - 6.4. Luonne
 - 6.5. Populaation rakenne
 - 6.6. Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi
 - 7. Toimeenpano-ohjelma**
 - 8. Lähteet**
 - 9. Liitteet**
-

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

1. Yhteenveto

Jalostuksen tavoiteohjelman tarkoituksena on kertoa oleellinen tieto rodusta, sen taustoista ja jalostustyössä tarvittavista taustatekijöistä. Sen avulla voidaan ohjata rodun kehitystä määrätietoisesti ja suunnitellusti. Rodun kasvattajille ja harrastajille on erittäin tärkeää tuntea rotukohtainen tavoiteohjelma, jonka tarkoituksena on antaa myös rodun ulkopuolelle tietoa rodun tilasta.

Tavoiteohjelmaa noudattamalla kasvattaja pyrkii toimimaan rodun parasta ajatellen. Teettämällä pentueen huomioimatta tavoiteohjelmaa, ajatellen ettei yhdellä pentueella ole niin väliä, tekee 'hallaa' rodulle. Sillä jos useampi kasvattaja toimii samoin, se näkyy nopeasti lukumääräisesti pienessä rodussa. Jokaisen kasvattajan tulisi aina ajatella rotua kokonaisuutena ja vasta toissijaisesti oman linjan tuloksia.

Pienet portugalinpodengot ovat varsin terveitä rotuja, mutta tämä tilanne ei välttämättä pysy ellei siihen kiinnitetä huomiota jalostuksessa. Terveystutkimukset olisivat suositeltavia vaikka rodut eivät kuulukaan Pevisaan. Tutkimalla polvet ja silmät tiedetään jälkeempään, missä sukupolvessa sairaudet mahdollisesti ilmenivät.

Rodunomaisen luonteen vaaliminen nykyisellä tasolla on tärkeää. Ei ole syytä alkaa muuttamaan metsästyskoirarotua seurakoiraroduksi vain luonteen takia. Rodun luonne kuuluu olla sellainen kuin se on aikojen ajan ollut. Kasvattajien on syytä ymmärtää rodun luonne ja kertoa siitä myös pentujen ostajille. Pienet portugalinpodengot eivät ole pelkkiä 'sylikoiria'; niiltä löytyy edelleen niitä luonteenpiirteitä, joita se tarvitsee esim. tunkeutuessaan saaliin luokse luolaan.

Ulkomuotojalostuksessa pääpaino on oikean tyyppin löytämisessä ja säilyttämisessä. Pienet lyhytkarvaiset portugalinpodengot ovat rotutyypiltään hieman yhtenäisempiä kuin pienet karkeakarvaiset, mutta molemmissa löytyy kuitenkin vielä useampaa rotutyyppeä. Portugalissa on tehty aktiivisesti työtä rotujen koon pysymiseksi määritelmän mukaisena. Samaan tulee pyrkiä myös Suomessa.

2. Taustatietoa

2.1. Rodun synty ja kehittyminen

Portugalinpodengon alkuperästä on useita teorioita. Todennäköisimmän teorian mukaan podengot, kuten muutkin Välimeren maiden rodut, ovat vanhan Egyptin faaraokoirien jälkeläisiä. Historiakäsityksen mukaan pieni podengo periytyisi "Egyptiläisestä kotikoirasta", joka oli kooltaan pieni, pitkäkökö pystykorvainen koira. Tämän tyyppin koirat hajaantuivat vähä-Aasiasta, nykyisen Libanonin rannikkoalueelta (foinikialaiset 700 eKr.) pohjois-Afrikkaan ja Välimeren rannoille. Foinikialaiset toivat rodun Portugaliin. Myöhemmin sekä kreikkalaiset että roomalaiset kävivät kauppaa Portugalin kanssa ja vaikuttivat maassa olevan rodun kehitykseen. Historiaselvitysten mukaan kreikkalaiset ja roomalaiset kävivät kauppaa nimenomaan pohjois-Portugalissa Douro-joen pohjoispuolella ja etelässä olisivat vaikuttaneet muslimit. Pohjoisen koirat ovat olleet etelän koiria kevytrakenteisempiä ja lyhyempiturkkisia, joka on edesauttanut sateisesta ilmanalasta johtuvan kosteuden haihtumista ja vähentänyt bakeeritulehdusten vaaraa. Kuivemmassa ja kuumemmassa etelässä koirat ovat olleet ilman aluskarvaa olevia pitkäturkkisempia, jolloin taas turkki on suojellut niitä auringolta ja kuumuudelta.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Pieni portugalinpodengo on tunnettu rotuna aina 15. vuosisadalta asti. Sitä on käytetty hiirien, rottien ym. tuhoeläinten hävittämiseen taloista, ladoista ja purjealuksista, joiden mukana podengot matkustivat ympäri maailmaa leviten Brasiliaan, Keski-Afrikkaan ja Intiaan.

Vuosisatojen aikana podengoon sekoittui Portugalissa useita rotuja. Sen vuoksi varsinkin pienen podengon perimässä on paljon vaihtelua, joka näkyy edelleen.

Portugalissa kanit ovat olleet tärkeää ravintoa varsinkin alemmille yhteiskuntaluokille. Podengoja käytettiin paljon metsästyksessä. Se soveltui tehtävään hyvin vaatimattomuutensa, sitkeytensä ja pieniruokaisuutensa vuoksi. Aikaisemmin metsästyksessä ei käytetty aseita lainkaan. Aseet yleistyivät vasta 1950-luvulla. Sanotaan, että on edelleen paljon podengoja, jotka ovat herkkiä ampumiselle ja että se johtuu niiden erittäin herkstä kuulosta.

Rotuna pieni podengo on ollut podengoista epäyhtenäisin johtuen siihen risteytettyjen muiden rotujen vaikutuksesta. Eroina podengorodun standardiin, keskikokoiseen podengoon, on ollut suhteessa raskaampi pää, kaarevampi kallo, sylinterimäisempi rintakehä, kaarevamat eturaajat ja korkeammalle asettunut häntä. Myös värejä esiintyi, ja esiintyy edelleen, enemmän kuin keskikokoisella podengolla. Nykyään pieni podengo on kehittynyt yhtenäisemmäksi, sillä on tyylikkäämpi pää, joka on lähentynyt keskikokoisen pään mallia, tasaisempi ylälinja, suuremmat eturaajat ja paremmat kulmaukset kuin ennen.

Aluksi pieni podengo esiintyi virallisesti vain sileäkarvaisena. Aikaisemmat kasvattajat kasvattivat vain sileäkarvaisia, josta johtuen sileäkarvainen on tyyppiltään yhtenäisempi vielä nykyäänkin. Ensimmäinen pieni karkeakarvainen podengo on rekisteröity Portugalissa vasta v. 1976. Aluksi pienet karkeakarvaiset podengot olivat usein kääpiökasvuisia keskikokoisia podengoja, kunnes 1980-luvulla pientä karkeakarvaista muunnosta ruvettiin systemaattisesti kehittämään. Rodun myöhäinen synty näkyy vielä usein turkin laadussa ja pituudessa, kallon linjoissa, silmien pyöreyydessä ja vaihtelevuudessa rungon mittasuhteissa.

Podengot ovat olleet näyttelyissä Portugalissa ensimmäisestä näyttelystä v. 1902 lähtien. Aluksi kaikki podengot edustivat samaa rotua ja vasta v. 1933 ne jaettiin eri muunnoksiin koon ja karvanlaadun suhteen. Portugalin kennelliitto hyväksyi rotumuunnosten ensimmäisen määritelmän v. 1954. Tässä määritelmässä mainittiin kolme kokoa ja kullekin kaksi karvanlaatua. Huolimatta joistakin aikanaan esitetyistä eriävistä mielipiteistä, joiden mukaan jokainen muunnos olisi oma rotunsa, on portugalinpodengo pidetty yhtenä rotuna, jossa on kuusi muunnosta ja jonka referenssi on keskikokoinen podengo.

Portugalissa rekisterikirja on edelleen avoin pienille podengoille ja rotuunottoja tehdään vielä tänä päivänä.

Rotumääritelmä päivitettiin ensimmäisen kerran v. 1964, toisen kerran 1978 ja kolmannen kerran 2008. Muutokset määritelmässä ovat koskeneet enimmäkseen pientä podengoa, koska se on kaivannut eniten rodullista yhtenäistämistä.

Pieni portugalinpodengo on erityisen taitava metsästämään kaneja ja joitakin muita luolissa pesiviä nisäkkäitä. Pienet portugalinpodengot laitettiin koloihin pelottamaan ja jopa tappamaan sinne saaliinsa. Tämän vuoksi pienet portugalinpodengot ovat nykyäänkin rohkeita, etevä ja vilkkaita.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

2.2. Nykyinen käyttötarkoitus

Pieni portugalinpodengo on taustaltaan metsästyskoira, mutta myös seurakoira hyvin tuloksin. Kiitos on sen tottelevaisen ja rakastavan luonteen. Pienen kokonsa, hyvän terveytensä, helppohoitoisen turkkinsa ja luonteensa vuoksi pieni portugalinpodengo soveltuu helposti niin sisä- ja kaupunkikoiraksi kuin myös maaseudulle. Podengo saattaa olla herkkähaukkuinen.

Tähän päivään asti portugalinpodengo on säilyttänyt luontaisen metsästyskykynsä. Sitä käytetään kotimaassaan paljon metsästyksen nykyäänkin, mutta yhä lisääntyvässä määrin myös näyttelyissä. Portugalinpodengo on saavuttanut erinomaisia sijoituksia kovassa kilpailussa sekä kansallisissa että kansainvälisissä näyttelyissä niin kotimaassaan kuin myös eri puolilla maailmaa.

FCI hyväksyi portugalinpodengorodun v. 1967, ja silloin siltä vaadittiin metsästyskoetus ennen kuin kansainvälisen muotovalion titteli voitiin vahvistaa. Tämän vuoksi monelta hyvältä koiralta jäi kansainvälisen muotovalion titteli saavuttamatta. Portugalinpodengoille ominainen tapa metsästää laumana esti metsästyskokeen toimeenpanemista.

Portugalin podengoyhdistys, Portugalin Kennelliitto ja FCI sopivat yhdessä v. 1990 metsästyskoevaatimuksen poistamisesta. Tämä edistikin rodun kansainvälistymistä. Metsästyskokeen poistaminen saattaisi aiheuttaa podengon vieraantumista alkuperäisestä käyttötarkoituksestaan, mutta portugalilaiset koirat eivät kuitenkaan ole menettäneet vaistojaan, koska melkein kaikki rodun kasvattajat Portugalissa ovat myös metsästäjiä. Portugalissa toivotaan, että käyttökoe otettaisiin käyttöön lähitulevaisuudessa sellaisessa muodossa, missä se sopisi podengoille. Tämä sallisi podengon toimintatavan ja luonteen pysymisen ennallaan, ja samalla se antaisi kasvattajille mahdollisuuden testata rotua tavalla, jossa sen metsästyskyvyt saadaan näkyviin.

2.3. Tavoite: ulkomuoto ja luonne

Tavoitteena on rotumääritelmän mukaisen, terveen pieni portugalinpodengo –rodun ylläpitäminen Suomessa.

Tavoiteohjelman liitteenä on portugalinpodengon virallinen rotumääritelmä, jossa kuvataan rodun käyttötarkoitukseen, ulkomuotoon ja rakenteeseen liittyviä toivottuja ominaisuuksia. Käyttötarkoituksen ja ulkomuodon lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota luonteeseen ja terveydellisiin seikkoihin.

2.4. Suomen kanta

Ensimmäiset pienet portugalinpodengot tuotiin Suomeen vuonna 1991.

Suomeen on tuotu/rekisteröity pieniä portugalinpodengoja v.2009 loppuun mennessä seuraavista maista:

- Portugali: 14 karkeakarvaista urosta ja 23 karkeakarvaista narttua; 19 sileäkarvaista urosta ja 17 sileäkarvaista narttua.
- Ruotsi: 2 karkeakarvainen urosta, 1 sileäkarvainen narttu, 2 sileäkarvaista urosta
- Iso-Britannia: 1 karkeakarvainen uros
- USA: 1 karkeakarvainen narttu

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Eniten jälkeläisiä on seuraavilla koirilla: (v. 2011 lopun tilanne)

Pienet karkeakarvaiset urokset:

1. Diamante de Viamonte (uros) 37 jälkeläistä / 10 pentuetta
i. Alfinete de Viamonte, e. Tia Alice do Vale Negro
2. Cowboy de Gifford (uros) 28 jälkeläistä / 11 pentuetta
i. Fito, e. Vink
3. Belmex Belisco (uros) 17 jälkeläistä / 5 pentuetta
i. Diamante de Viamonte, e. Marella Manha
4. Gritty's Caudilho (uros) 14 jälkeläistä / 5 pentuetta
i. Cowboy de Gifford, e. Quika D'Albegaria
5. Faro da Terra de Montoito 13 jälkeläistä / 5 pentuetta
i. Faisca da Lapa do Lobo, e. Cigarilha da Terra de Montoito

Pienet karkeakarvaiset nartut:

1. Belmex Almondega (narttu) 19 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Al da Lapa do Lobo, e. Marella Manha
2. Marella Manha (narttu) 15 jälkeläistä / 4 pentuetta
i. Gritty's Caudilho, e. Gritty's Hebe
3. Sandeisan Encanta (narttu) 12 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Faro da Terra de Montoito, e. Hirsituvan Kanerva
4. Gritty's Hebe (narttu) 11 jälkeläistä / 4 pentuetta
i. Miki da Fonte Quente, e. Quila D'Albergaria
5. Ciganita do Vale Negro 9 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Moscatel do Vale Negro, e. Uva do Vale Negro
5. Filete do Vale do Cutileiro 9 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Alvarinho da Lapa do Lobo, e. Encosta do Vale do Cutileiro
5. Hirsituvan Kanerva (narttu) 9 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Funcho do Vale Negro, e. Marella Ramalhete
5. Marcela 9 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Peradoce, e. Mirfak

Pienet sileäkarvaiset urokset

1. Benito de Chipema 58 jälkeläistä / 24 pentuetta
i. Pito de Vale do Criz, e. Xita da Praia do Ribatejo
2. Pastel da Praia do Ribatejo 40 jälkeläistä / 10 pentuetta
i. Savel da Praia do Ribatejo , e. Camelia do Maranhao
3. Tosco de Vale do Criz 37 jälkeläistä / 13 pentuetta
i. Tomavir de Vale do Criz , e. Zumba Zumba de Vale do Criz
4. Galao do Vale Negro 26 jälkeläistä / 8 pentuetta
i. Ernesto do Zoo de Lisboa, e. Hera da Praia do Ribatejo
5. Zorro da Praia do Ribatejo 26 jälkeläistä / 8 pentuetta
i. Sabonete de Viamonte , e. Fita da Praia do Ribatejo

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Pienet sileäkarvaiset nartut

1. Tähtitaivaan Emma 22 jälkeläistä / 4 pentuetta
i. Figo do Maranhao e. Tähtitaivaan Serenade
2. Beoline Deheni 21 jälkeläistä / 6 pentuetta
i. Galao do Vale Negro, e. Dee of White Towers
3. Tähtitaivaan Emmi 16 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Figo do Maranhao e. Tähtitaivaan Serenade

4. Faidros Fafe 16 jälkeläistä / 3 pentuetta
i. Yogurte da Praia do Ribatejo , e. Cigarra
5. Beoline Comics 15 jälkeläistä / 5 pentuetta
i. Galao do Vale Negro , e. Parisade Boa Torde

Kasvatteja on seuraavilla kasvattajilla: (v. 2011 lopun tilanne)

Pienet karkeakarvaiset:

Yhteensä 16 kasvattajaa

<u>Kennel</u>	<u>Pentueet</u>	<u>Pennut</u>	<u>Viim. pentue</u>
<u>BELMEX</u>	19	70	2011
<u>BEOLINE</u>	1	4	2011
<u>BOONDOCK'S</u>	3	6	1998
<u>CAMELON</u>	4	5	2011
<u>DIXON</u>	1	3	2010
<u>GRITTY'S</u>	10	18	1995
<u>HIRSITUVAN</u>	7	21	2011
<u>IREZUMI</u>	6	14	2010
<u>JAHANIAN</u>	3	10	2010
<u>KIRMIX</u>	11	23	2011
<u>KRUMME FURCHE</u>	1	3	2009
<u>MARELLA</u>	15	37	2011
<u>SANDEISAN</u>	8	28	2011
<u>SMAUGHTERER'S</u>	3	8	2011
<u>SNOW IGLOO'S</u>	1	3	2010
<u>SWEETIE-PIE</u>	2	6	2000

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Yhteensä 31 kasvattajaa

<u>Kennel</u>	<u>Pentueet</u>	<u>Pennut</u>	<u>Viim. pentue</u>
<u>BELMEX</u>	2	2	2009
<u>BEOLINE</u>	56	144	2011
<u>BLANCO ESTRELLA</u>	5	13	2011
<u>BUNNYPARK'S</u>	3	9	2011
<u>CAMELON</u>	1	1	2009
<u>CIRIKIT</u>	1	2	2001
<u>DIVERTIDOS</u>	2	9	2010
<u>DYANITOS</u>	1	4	2011
<u>ENCAUTOM'S</u>	9	29	2011
<u>ESTORIAN</u>	1	2	2010
<u>FEUER FREI</u>	3	13	2011
<u>FUNNY CHANCE</u>	1	1	2008
<u>GRITTY'S</u>	2	2	1992
<u>ILOINEN KOIRA</u>	3	7	2010
<u>KIRMIX</u>	1	1	2003
<u>KOHAH'S</u>	4	11	2011
<u>LECIBSIN</u>	12	23	1999
<u>LILL JÄGARENS</u>	11	40	2011
<u>LINALOTTAS</u>	1	2	2006
<u>MARELLA</u>	1	1	1999
<u>MUSCIDA'S</u>	2	6	2003
<u>NOBLE NELLY'S</u>	1	4	2004
<u>PARISADE</u>	14	32	1998
<u>PIKKUNOKAN</u>	1	3	2001
<u>PODENERO</u>	1	1	2010
<u>SMAUGHTERER'S</u>	1	5	2008
<u>SNADIFRENDI</u>	2	6	2010

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

<u>TASSURALLIN</u>	6	16	2011
<u>TÄHTITÄIVAAN</u>	52	156	2011
<u>VUTTO'S</u>	3	8	2006
<u>ZIWAGO'S</u>	7	15	2001

2.5. Kanta muissa maissa

PORTUGALI

Portugalin Kennelliiton virallisen tiedoston mukaan v. 2002 Portugalissa rekisteröitiin 336 portugalinpodengoa: 173 pientä, 128 keskikokoista ja 35 isoa. Edelliseen vuoteen (2001) verrattuna pienten portugalinpodengojen rekisteröinnit olivat vähentyneet 30 %, keskikokoisten 18,5 % ja isojen 5,4 %. Portugalilaiset eivät valitettavasti arvosta näitä omia kansallisrotujaan ja niinpä osa koirista jätetään rekisteröimättä.

Vuosina 2006-2009 Portugalissa rekisteröitiin yhteensä 1757 portugalinpodengoa.

USA

Ensimmäiset USA:han viedyt portugalinpodengot olivat keskikokoisia karkeakarvaisia, jotka menivät sinne 'elokuvakoiriksi' vuonna 1998. Pienet portugalinpodengot saapuivat USA:han vuonna 2000.

Vuonna 2005 USA:han oli viety portugalinpodengoja seuraavista maista: Portugali 52 kpl, Hollanti 2 kpl ja Brasilia 1 kpl. USA:n ensimmäinen portugalinpodengopentue (pieni karkeakarvainen) syntyi vuonna 2003 ja vuoden 2005 loppuun mennessä sinne on syntynyt 11 pientä portugalinpodengoa.

Portugalinpodengojen kokonaismäärä USA:ssa 2005 oli 80 kpl, joista 49 pieniä karkeakarvaisia, 14 pieniä lyhytkarvaisia, 9 keskikokoisia karkeakarvaisia ja 8 keskikokoisia lyhytkarvaisia.

USA:n portugalinpodengoyhdistys on perustettu tammikuussa 2003.

Vuoden 2009 loppuun mennessä USAssa on rekisteröity n. 400 pientä podengoa ja 150 keskikokoista ja suurta yhteensä.

SAKSA

Saksassa oli vuonna 2002 yksi keskikokoisten karkeakarvaisten podengojen kasvattaja, yksi pienten karkeakarvaisten kasvattaja ja neljä pienten lyhytkarvaisten kasvattajaa. Rekisteröityjen podengojen määrä vuonna 2002 oli 50.

Saksassa on 2009 lopun tilanne seuraava: 63 pientä sileätä, n. 10 pientä karkeata, 4 keskikokoista sileätä ja karkeata kumpaakin sekä yksi suuri podengo.

RANSKA

Ranskasta löytyi v.2002 neljä aktiivista portugalinpodengokasvattajaa, joista yksi kasvattaa pieniä karkeita portugalinpodengoja ja loput kolme pieniä lyhytkarvaisia portugalinpodengoja. Ranskaan oli vuoteen 2002 mennessä rekisteröity yli 80 portugalinpodengoa, joista n. 70 on lyhytkarvaisia pieniä.

Ranskasta ei ole päivitettyä tietoa.

ISO-BRITANNIA

Ensimmäinen pieni portugalinpodengo tuotiin Iso-Britanniaan vuonna 2002 ja maan Kennelliitto hyväksyi rodun 1.10.2003. Vuoden 2005 loppuun mennessä Iso-Britanniassa oli 65 pientä portugalinpodengoa,

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

joista 59 karkeakarvaisia ja 6 lyhytkarvaisia. Suuri osa rekisteröidyistä portugalinpodengoista on tuotu Portugalista, mutta kasvatustyökin on alkanut ko. maassa hyvin vilkkaasti. Iso-Britanniassa on yhteensä 544 podengoa v. 2009.

RUOTSI

Ruotsissa on 6 podengokasvattajaa.

Ruotsin podengomäärä: (tilanne 2005),

- pienet karkeakarvaiset: 4 tuontikoiraa + 15 Ruotsissa syntynyttä.
- pienet lyhytkarvaiset: 6 tuontikoiraa + 20 Ruotsissa syntynyttä

Ko. kasvattajan kantakoirat on tuotu Portugalista. Jalostuksessa hän on käyttänyt mm. suomalaisia lyhytkarvaisia portugalinpodengoja.

Ruotsissa on vuoteen 2009 mennessä rekisteröity 167 pientä podengoa ja yksi keskikokoinen.

MUUT MAAT

Yksittäisiä pieniä karkeakarvaisia ja lyhytkarvaisia portugalinpodengoja löytyy seuraavista maista: Puola, Sveitsi, Italia, Hollanti, Tanska (kaksi kasvattajaa), Norja, Madeira, Belgia

3. Järjestöorganisaatio ja sen historia

3.1. Rotuyhdistys ja rotujärjestö

Portugalinpodengojen rotuyhdistys on Suomen Vinttikoiraliitto ry (SVKL).

Rotua harrastava yhdistys, Suomen Portugalinpodengot ry. on perustettu vuonna 1997 Tampereella.

Yhdistys liittyi heti Suomen Vinttikoiraliittoon ja se hyväksyttiin jäseneksi v.2000.

Yhdistyksen jäsenmäärä on noussut tasaisesti vuosittain ja 2011 yhdistyksessä oli 109 varsinaista jäsentä, 1 kunniajäsen ja 15 perhejäsentä. Yhdistyksen toiminta-alueena on koko Suomi.

Yhdistys toimii Suomen Kennelliitto ry: n yleisiä sääntöjä ja periaatteita noudattaen.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja monipuolistaa portugalinpodengo -rotujen harrastusta Suomessa.

Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan:

- Harjoittamalla valistusta, julkaisutoimintaa ja koulutusta.
- Pitämällä yhteyttä vastaaviin ulkomaisiin yhdistyksiin.
- Antamalla jalostus- ja muuta neuvontaa, sekä tarvittaessa lausuntoja ja asiantuntija-apua yhdistyksen toimialan puitteissa.
- Järjestämällä näyttelyitä, luonnetestejä ja kokeita.
- Järjestämällä talkoita, kursseja, leirejä, juhlia ja harrastajien tapaamisia.
- Välittämällä jäsenilleen omakustannushintaan harrastukseen liittyvää materiaalia.
- Yhdistys voi ottaa kantaa yhteiskunnallisiin asioihin, jotka liittyvät harrastukseen.

Yhdistys julkaisee kahdesti vuodessa ilmestyvää PoPo –jäsenlehteä sekä vuosittain ilmestyvää näyttely-, koe- ja terveystulokset sisältävää Vuosikirjaa.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluu syyskokouksessa valitut puheenjohtaja ja viisi (5) muuta jäsentä sekä kaksi (2) varajäsentä. Yhdistyksen vuosikokous valitsee puheenjohtajan kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Hallituksen varsinaiset jäsenet valitaan tehtävään kahdeksi (2) vuodeksi ja varajäsenet yhdeksi (1) vuodeksi kerrallaan.

3.2. Jalostustoimikunnan organisaatio

Yhdistyksen hallitus nimeää yhdistyksen jäsenistä jalostustoimikuntaan vähintään kolme (3) jäsentä ja puheenjohtajan. Jalostustoimikunnan toimihenkilön toimikausi on kaksi vuotta. Kausien määrää ei ole rajoitettu.

Jalostusneuvonnan tehtävänä on mm. neuvonta ja suosittelu sekä rodusta tarpeellisen tiedon kerääminen ja edelleen tiedottaminen. Muutaman vuoden välein toteutettava terveystarkastus ja sen yhteenvedo kuuluvat jalostustoimikunnan tehtäviin myös. Jalostustoimikunta avustaa Suomen Vinttikoiraliittoa portugalinpodengojen tuomarikoulutusten järjestämisessä toimittamalla ko. tilaisuuteen materiaalia ja koiria nähtäväksi.

Jalostustoimikunta haluaa painottaa, että vastuu jalostustyöstä on aina kasvattajilla ja jalostustoimikunta antaa vain ohjeita, ei määräyksiä.

4. Nykytilanne Suomessa

4.1. Populaation koko ja rakenne

Tehollinen populaatiokoko kuvaa jalostuspohjan laajuutta. Se on yhteydessä niiden yksilöiden lukumäärään, jotka siirtävät genejä seuraavaan sukupolveen. Suositeltava tehollinen populaatiokoko on vähintään 100-200 jalostuskoiraa/sukupolvi. Mitä pienempi tehollinen populaatio on, sitä nopeammin sen keskimääräinen sukusiitosaste kasvaa ja tapahtuu geenihävikkiä. Populaatio on varsin haavoittuvassa tilassa, jos tehollinen koko on alle 50.

Tehollinen koko ei juurikaan kasva, jos yhtä ja samaa urosta käytetään kuinka monelle nartulle tahansa. Jalostuspohjaa voi laajentaa tehokkaasti vain käyttämällä sekä useita narttuja että useita uroksia. Portugalinpodengoissa, etenkin pienissä lyhytkarvaisissa, on käytetty joitakin uroksia aivan liian paljon. On huomioitava, että laskennalliset kaavat, kuten tehollinen populaatiokokokin on, antavat aina yliarvioita todellisesta tilanteesta, koska siinä ei huomioida esimerkiksi jalostukseen käytettyjen koirien sukulaisuussuhteita.

Sukusiitoksella tarkoitetaan sitä, että toisilleen sukua olevat koirat saavat keskenään jälkeläisiä. Mitä läheisempää sukua koirat ovat, sitä suurempi on jälkeläisten sukusiitosprosentti.

Sukusiitosprosentin tulisi olla enintään 6,25 %, mikä vastaa serkusten yhdistämistä. Valitettavasti tämä on ylittynyt useina vuosina varsin reilusti. Syynä ollut esim. samojen linjojen käyttäminen ja yhdistäminen yhä uudestaan.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

PIENET KARKEAKARVAISET: (u= urokset, n = nartut, t = tuonnit)

Vuosi	Rekisteröinnit (kpl)	Pentueita	Tuonteja kpl	Kasvattajat kpl	Isät	Emät
1991	3	0	3	0	0	0
1992	3	2	0	1	1	2
1993	5	2	1	1	1	2
1994	6	3	0	1	2	3
1995	8	4	1	2	1	4
1996	6	2	0	2	2	2
1997	9	3	0	3	1	3
1998	2	1	0	1	1	1
1999	10	4	1	3	3	4
2000	10	4	1	4	2	4
2001	6	3	0	3	2	3
2002	16	6	1	4	3	5
2003	13	3	3	3	2	3
2004	23	6	1	4	5	6
2005	8	3	1	3	2	3
2006	37	8	7	4	6	8
2007	18	7	1	4	5	7
2008	31	8	8	6	8	8
2009	25	5	12	3	5	5
2010	29	9	3	8	8	8
2011	45	12	10	9	11	11
Yht.	296	85	50			

Tehollinen populaatiokoko 4 vuoden jaksoissa:

Kaava: $4 * Nm * NF / (Nm + NF)$. Nm on siitokseen käytettyjen narttujen ja NF siitokseen käytettyjen urosten määrä.

	jalostukseen käytetty:	tehollinen populaatiokoko:
1992-1995	5 u 11 n	13,75
1996-1999	7 u 10 n	16,47
2000-2003	9 u 15 n	22,5
2004-2007	18 u 24 n	42 %
2008-2011	25 u 23 n	47 %

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Keskimääräinen sukusiitosprosentti Suomessa kasvatettujen pentueiden osalta vuosittain (%):
(laskettu viidellä sukupolvella)

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
0	0	6,38	14,36	24,32	24,22	33,98	18,29	7,43
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
12,83	2,78	3,78	4,07	5,54	2,85	2,52	4,13	2,36
2010	2011							
2,74	4,23							

PIENET SILEÄKARVAISET:

Vuosi	Rekisteröinnit (kpl)	Pentueita	Tuonteja kpl	Kasvattajat kpl	Isät	Emät
1991	10	0	10	0	0	0
1992	10	5	0	2	3	5
1993	9	4	1	3	3	4
1994	2	1	0	1	1	1
1995	13	5	0	3	2	5
1996	9	4	0	3	4	4
1997	22	10	1	4	6	10
1998	23	11	1	4	6	10
1999	36	14	0	5	8	13
2000	33	16	0	5	7	15
2001	24	13	3	4	8	10
2002	41	12	0	7	8	17
2003	19	9	2	4	4	9
2004	33	16	1	5	9	16
2005	45	13	2	6	11	13
2006	36	11	2	7	7	11
2007	74	20	8	11	14	20
2008	34	11	4	10	9	10
2009	75	23	4	14	12	20
2010	29	9	3	8	8	8
2011	45	12	10	9	11	11
Yht.	369	112	34			

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Tehollinen populaatiokoko 4 vuoden jaksoissa:

Kaava: $4 * Nm * NF / (Nm + NF)$. Nm on siitokseen käytettyjen narttujen ja NF siitokseen käytettyjen urosten määrä.

	jalostukseen käytetty:		tehollinen populaatiokoko:
1992-1995	4 u	9 n	11,08
1996-1999	15 u	23	36,3
2000-2003	10 u	22 n	27,5
2004-2007	40 u	57 n	39 %
2008-2011	25 u	23 n	41 %

Keskimääräinen sukusiitosprosentti Suomessa kasvatettujen pentueiden osalta vuosittain (%): (laskettu viidellä sukupolvella)

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
6,093	3,125	0	8,203	8,935	7,009	7,412	4,546	3,941
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
9,611	3,522	11,519	5,474	6,08	4,92	5,90	5,25	3,58
2010	2011							
3,27	334							

4.2. Luonne ja käyttöominaisuudet

Portugalinpodengo on luonteeltaan iloinen ja reipas. Se voi myös olla hieman varautunut ja se saattaa katsoa ns. pitkään, kun esim. näyttelyssä tuomari sitä lähestyy. Tämä voitaneen sallia, kunhan tilanteeseen ei liity ylenpalttista arkuutta (käsiteltävyys), puhumattakaan vihaisuudesta. Rodun kanta Suomessa vastaa luonteensa puolesta rotumääritelmää.

Pienet portugalipodengot harrastavat Suomessa mm. seuraavia lajeja: vinttikoirien maastojuoksut, agility, toko, raunio ja jälki. Erityisesti agility- ja juoksu-harrastus on nostamassa suosiotaan. Podengoja on käytetty vähäisessä määrin myös metsästyksen.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

HARRASTUSTILASTO Pienet sileä- ja karkeakarvaiset

AGILITY	kilpailuja	lähtöjä	koiria
2002	8	9	3
2003	1	1	1
2004	16	16	1
2005	10	13	2
2006	15	15	4
2007	37	39	4
2008	59	80	4
2009	89	107	4
2010	56	104	7
2011	39	77	3
MAASTOJUOKSU			
2002	1	2	2
2003	9	23	4
2004	5	17	8
2005	7	18	7
2006	9	35	9
2007	11	61	15
2008	12	79	17
2009	11	85	23
2010	8	62	18
2011	12	63	19
TOKO	kilpailuja	lähtöjä	koiria
2006	1	1	1
2007	1	1	1
2008	0	0	0
2009	1	1	1
2010	-	-	-
2011	-	-	-
LTE/MH	testejä		koiria
2003	2		2
2004	2		2
2005	-		
2006	1		1
2007	1		1
2008	-		0
2009	1 (MH)		1
2010	2		2
2011	2		2

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Kuusi pientä sileäkarvaista podengoa (4 urosta ja 2 narttua) on käynyt luonnetestissä. Kaikki koirat saavuttivat hyväksyttävän pistemäärän ja olivat laukausvarmoja yhtä urosta lukuunottamatta. Yksi uros on MH-testattu.

Käytännön metsästystä rodun kotimaan tapaan ei Suomessa portugalinpodengoilla harrasteta, koska Suomen luonto, saaliskanta ja metsästystavat eroavat niin paljon Portugalista.

4.3. Terveys

Vuonna 2003 jäsenistön piirissä toteutettu terveystutkimus osoitti, että pienet portugalinpodengot ovat varsin terveitä rotuja ja niillä on hyvin vähän sairauksia. Legg-perthes (reisiluun pään kuolio) tapauksia löytyi pienistä lyhytkarvaisista 3 kpl, jotka on sen vuoksi leikattu. Yhdeltä karkeakarvaiselta on leikattu patella luksaatio (polvilumpion sijoiltaanmeno).

Terveystutkimuksia (polvet, silmät, lonkat) oli terveystutkimukseen osallistuneille koirille tehty varsin vähän, mutta ne ovat kuitenkin yleistyneet terveystutkimuksen tekemisen jälkeen ja vuoden 2005 loppuun mennessä tuloksia löytyi jo 25 koiralta (5 lyhytkarvaista ja 20 kark.karvaista).

Vuoden 2007 terveystutkimuksen tulos oli samansuuntainen.

Viime vuosina esiin on tullut jonkin verran polvi- ja silmäongelmia (kaihi, distichiasis), sekä Legg-Perthes-tapauksia on löytenyt sekä pienten karkeiden (4-5 kpl), että pienten sileiden puolelta. mutta pääasiassa terveystulokset ovat vielä olleet hyviä. Suositeltavaa olisi kuitenkin jatkaa systemaattista koirien tutkimista, jotta laajemmilta ongelmilta vältyttäisiin.

Vuoden 2011 loppuun mennessä terveystuloksia löytyi jo 218 koiralta (89 lyhytkarvaista ja 129 karkeakarvaista).

Viralliset tutkimustulokset (v. 2011 loppuun mennessä tehdyt):

POLVET: tutkimustulos (lausuntovuosi 1996-2011)

rotu:	syntynyt	tutkittu	0	1	2	3	4
karkeakarvaiset	289	94	81	8	4	0	0
sileäkarvaiset	644	91	76	12	3	0	0

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

SILMÄT

lausuntovuosi 1996-2011

Diagnoosi	Sileäkarvainen, todettu kpl koiria	Karkeakarvainen, todettu kpl koiria
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	59	62
Kaihin laajuus, kohtalainen	-	1
Posterior polaarinen katarakta, todettu/epäilyttävä	1	2
Kortikaalinen katarakta	1	1
PPM, iris-iris, todettu	1	2
PPM, diagnoosi avoin	-	1
Lasiaisen rappeuma, todettu	4	1
Trichiasis, epäilyttävä	1	-
Distiachsis	9	10
PHTVL/PHPV, sairauden aste 2-6	1	-
Puutteellinen kyynelkanavan aukko	1	1
Ektooppinen cilia	1	-
PRA epäilyttävä	-	1

LONKAT:

tutkimustulos (lausuntovuosi 1996-2011)

rotu:	syntynyt	tutkittu	A	B	C	D	E
karkeakarvaiset	289	24	17	7	0	0	0
sileäkarvaiset	644	26	19	6	1	0	0

KYYNÄRÄT:

tutkimustulos (lausuntovuosi 1996-2011)

rotu:	syntynyt	tutkittu	0	1	2	3
karkeakarvaiset	289	22	22	0	0	0
sileäkarvaiset	644	17	15	1	1	0

SYDÄN: virallinen tutkimustulos 48 koiralla (25 sileäkarvaista, 23 karkeakarvaista), tulos: ei sivuääniä, ei oireita vajaatoiminnasta.

Muiden maiden terveystuloksista ei ole saatu tietoa.

Terveystutkimustulokset julkaistaan joka vuosi vuosikirjassa.

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

4.4. Ulkomuoto

Pieni portugalinpodengo on lihaksikas ja vahvaluustoinen ja sillä on hieman pitkänomaiset mittasuhteet, olematta kuitenkaan pitkä. Rodun kanta Suomessa vastaa pääsääntöisesti hyvin rotumääritelmää. Koirat ovat rakenteeltaan ja luonteeltaan rotumääritelmän mukaisia.

Jonkun verran on ongelmia pienten karkeakarvaisten podengojen koon kanssa, sillä muutamat koirat ovat kasvaneet selvästi rotumääritelmän koon yli. Liian pehmeää turkinlaatua ilmenee myös. Tämä on tosin yhteinen ongelma rodun kotimaan koirien kanssa.

5. Yhteenveto aiemman tavoiteohjelman toteutumisesta

Molemmilla rotumuunnoksilla on joitakin uroksia käytetty kannan kokoon nähden liian paljon. Tehollisen populaatiokoon luvut ovat parantuneet.

Keskimääräiset sukusiitosprosentit ovat pysyneet alle tavoitellun 6,25 %:n.

Terveystutkimuksia on ruvettu tekemään enemässä määrin. Eniten on tutkittu polvia ja silmiä.

Terveystulokset ovat tyydyttäviä.

Näyttelyiden luonnemaininnoissa vain pieni osa ”Ujo, arka, ujostelee” –kategoriassa. Luonnetestit, joskin lukumäärältään vähäiset ovat tuloksiltaan hyviä.

Harrastustoiminta on lisääntynyt.

6. Jalostuksen tavoitteet ja strategiat

6.1. Visio

Tavoitteena on tuottaa rotumääritelmän mukaisia, terveitä ja yhteiskuntakelpoisia koiria.

Rotu on Suomessa edelleen seurakoira, jonka kanssa voi harrastaa monia lajeja, kuten kohdassa 4.2. on mainittu. Metsästyksen niitä tuskin tullaan Suomessa käyttämään.

6.2. Terveys

Pyritään pitämään rotu yhtä terveenä kuin se on tähän asti ollut. Mahdollisimman monelta koiralta pyritään saamaan terveystulokset (polvet, silmät), jotta niiden avulla voidaan seurata terveystilannetta ja puuttumaan asiaan, mikäli tarvetta on. Jalostuksessa pyritään yhdistämään terveitä yksilöitä, jotka tuottaisivat terveitä jälkeläisiä.

6.3. Tyyppi ja rakenne

Rakenteessa pyritään kiinnittämään huomiota siihen, että koirat pysyvät kooltaan rotumääritelmän mukaisina. Koirien päät, korvat, ja raajojen kulmukset ovat hyvät.

Epätoivottuja piirteitä, kuten liian pehmeää turkkia ja liian tiukasti selän päälle kaartuvia häntiä pyritään poistamaan jalostuksella. Alapurentaa esiintyy varsin paljon ja myös siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota jalostustyössä.

Sukupuolileiman tulee olla selkeä.

6.4. Luonne

Jalostukseen käytettävien koirien luonteeseen tulee kiinnittää huomiota. Aggressiivisia tai liian arkoja koiria ei tule käyttää jalostukseen.

Näyttelyarvosteluissa on vuosien 2000-2009 aikana ollut seuraavat maininnat luonteesta:

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

Pieni karkeakarvainen

	Hyvä, iloinen, tai vastaava	Ujo, arka, ujostelee	Vihainen		Näyttelykäyntien lukumäärä
2000	15		-	Rodunomainen	67
2001	9	1	-		76
2002	12	2	-		93
2003	26	2	-		147
2004	31	2	-		153
2005	44	2	-		208
2006	60	7	-	1	193
2007	51	5	-	1	240
2008	77	5	-	-	264
2009	103	14	1	-	447

Pieni sileäkarvainen

	Hyvä, iloinen, tai vastaava	Ujo, arka, ujostelee	Vihainen		Näyttelykäyntien lukumäärä
2000	6	3	-	Rodunomainen	31
2001	10	2	-		64
2002	15	2	-		98
2003	16	4	-		158
2004	26	3	-		144
2005	44	2	1		193
2006	23	4	-	-	119
2007	32	4	-	-	153
2008	70	2	-	2	260
2009	62	8	-	-	294

6.5. Populaation koko ja rakenne

Jalostuspohjamme on melko kapea. Tämän johdosta saman koiran/yhdistelmän jälkeläisten määrän tulisi olla alle 10 % elossa olevasta koirakannasta. Jalostuspohjan laajentamiseksi pyritään ylläpitämään olemassa olevia sekä luomaan uusia luotettavia yhteyksiä ulkomaille tuontikoirien ja ulkomaisten urosten käyttömahdollisuuksien lisäämiseksi. Tavoitteena on, että sukusiitosprosentti pyritään pitämään pienempänä tai yhtäsuurena kuin 6,25 %.

6.6. Toimintasuunnitelma JTO:n toteuttamiseksi

Vuosi	2005	2006	2007	2008
Toimenpiteet	Laaditaan JTO	Päivitetään terveystarkastuslomake Järjestetään kasvattajapäivät.	Lähetetään terveystarkastusmahdollisimman monelle podengon omistajalle.	Järjestetään kasvattajapäivät.
Vuosi	2011	2012	2013	2014
Toimenpiteet	Lähetetään terveystarkastusmahdollisimman monelle podengon omistajalle. Järjestetään kasvattajapäivät.	Järjestetään jalostuskatselmus.	Järjestetään kasvattajapäivät.	Järjestetään jalostuskatselmus

7. Toimeenpano-ohjelma

Ohjelman mukaisiin tavoitteisiin pyritään:

- Noudattamalla
 - * SKL:n jalostukseen liittyviä sääntöjä
 - * SVKL:n sääntöjä ja hallituksen ohjeita
 - * Suomen Portugalinpodengot ry:n sääntöjä ja hallituksen ohjeita
- Järjestämällä
 - * käytännön jalostusneuvontaa
 - * koulutustilaisuuksia rodun kasvattajille ja harrastajille
 - * jalostuskatselmuksia
- Seuraamalla vuosittain julkaistavassa vuosikirjassa
 - * terveystutkimustuloksia
 - * näyttelyarvostelujen luonnearviointeja
 - * luonnetestien tuloksia
 - * Legg-Pertheksen ja patellaluksaation esiintymistiheyttä
- Tarjoamalla
 - * tarvittavaa informaatiota kasvattajille ja rodun harrastajille sekä yhdistyksen jalostustoimikunnalle
 - * koulutusta ja informaatiota rodun tuomareille (yhdessä SVKL:n kanssa)
 - * kasvattajille yhteyksiä ulkomaisiin kasvattajiin jalostuspohjan laajentamiseksi

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2013-2015

8. Lähteet

Vitor Veigan teos Podengo Portugues

Internet: Podengoclub, Portugali (<http://cosmos.oninetspeed.pt/clubepodengo>)

9. Liitteet

Rotumääritelmä

Tuomarikoulutuspaketti (2003)

Terveyskysely ja sen yhteenveto (2003)

Portugalinpodengojen maastajuoksun arvosteluohje (2003)